

παύει. Ἀντικαθίσταται δὲ διὰ διπλωματικῆς δραστηριότητος οὐδέποτε τὸ πρὶν δειχθείσης, ἀποληξάσης ἐπὶ πέλους εἰς τὸν νῦν διεξαγόμενον πόλεμον, εἰς ὃν ὁ Τζάρος κατέρχεται, καθὰ αὐτὸς λέγει, ὡς ἐλευθερωτῆς τῶν χριστιανῶν τῆς Ἀνατολῆς.

Ο ΕΤΕΜ ΠΑΣΣΑΣ

Ὁ ἐνεστὼς Μέγας Βεζύρης τῆς Τουρκίας καίτοι μωαμεθανὸς τὴν θρησκείαν καὶ ἀνατροπὴν, εἶναι ὅμως Ἑλληὴν τὸ γένος, ἐκ τῆς νήσου Χίου, ἐνθα ἐγεννήθη τῷ 1823. Παῖς ἔτι ὢν ἐπωλήθη ὡς δούλος εἰς τὸν γνωστὸν Τούρκον πολιτικὸν Κοσροῦ πασσᾶ. Ὁ κύριος αὐτοῦ ταχέως εἶδε τὴν ἐκτακτὸν ἱκανότητά τοῦ νεαροῦ δούλου του, καὶ ἐπεμψεν αὐτὸν νὰ ἐκπαιδευθῇ ἐν Παρισίοις. Ἐπαγελθὼν εἰς Κωνσταντινούπολιν διωρίσθη λοχαγὸς τῶν γενικῶν ἐπιτελῶν, καὶ ταχέως προήχθη. Τῷ 1849 διωρίσθη ὑπασπιστὴς τοῦ Σουλτάνου, καὶ ἐπλήρωσε διαδοχικῶς διαφόρους ὑψηλὰς πολιτικὰς θέσεις. Ἐγένετο Ὑπουργὸς τῶν ἐξωτερικῶν, εἰτα διωρίσθη πρεσβευτὴς παρὰ διαφόροις Εὐρωπαϊκαῖς αὐλαῖς. Πεσόντος τοῦ Μιδάτ πασσᾶ διωρίσθη εἰς τὴν παρούσαν αὐτοῦ θέσιν.

Ο ΕΤΕΜ ΠΑΣΣΑΣ

Η ΡΟΖΑ Η ΤΑ ΔΥΟ ΦΡΟΥΡΙΑ

(Συνέχεια· ἴδε ἀριθ. 13.)
ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Δ΄.

Ἡ ἐκ τοῦ Φρουρίου φυγὴ τῆς Ρόζας—ὁδοιπορεῖ μόνη κατὰ τὸ μεσονύκτιον—Ὁ Ἱππότης Ἐλβερτος ἀπάγεται σιδηροδρόμιος εἰς τὸ Φρούριον τῶν Αἰγμαλιωτῶν.

Περὶ τὸ τέλος τοῦ προηγουμένου κεφαλαίου εἶπο-

μεν ὅτι ὁ μὲν Ἱππότης Ἐμβῆς καὶ οἱ περὶ αὐτὸν εὐωχοῦντο ἐν τῇ μεγάλῃ αἰθούσῃ τοῦ Εὐτυχοῦς Φρουρίου, ὁ δὲ ἔντιμος ιδιοκτήτης αὐτοῦ καὶ ἡ ἀξιαγάπητος θυγάτηρ του πλήρεις θλίψεως διέμενον ἐν τῷ Προσφιλεῖ Δωματίῳ. Τότε αἰφνης ἐπῆλθεν εἰς τὴν Ρόζαν ἡ ἰδέα ὅτι οἱ ἄνθρωποι, οἵτινες εἰσελθόντες ἐλαφυραγώγησαν τὸ δωματίον τῆς, δὲν εἶχον κλειδώσει τὴν ἔξω θύραν διὰ τῆς ὁποίας εἰσῆλθον εἰς αὐτό· ὅθεν ἀνέκραξεν, «ὦ! πάτερ μου, ἅς προσπάθῃσωμεν νὰ διαφύγωμεν διὰ τινος χαμηλοῦ παραθύρου κειμένου ὀπισθεν τοῦ Φρουρίου.» «Ἀλλοίμονον! ἀγαπητόν μοι τέκνον,» εἶπεν ὁ

Ἱππότης Ἐλβερτ, «δὲν γνωρίζεις παντάπασι τὰς διαθέσεις τοῦ ἐχθροῦ μου· διότι ἂν ἐγὼ δραπετεύων ἐκ τοῦ Φρουρίου ἤθελον παρεμποδίσει τὴν ἐντελῆ λεηλάτησιν αὐτοῦ, οὗτος ἤθελε βεβαίως μ' ἐκδικηθῇ πυρπολῶν τὸ ἀρχαῖον τοῦτο καὶ ὠραῖον οἰκοδόμημα καὶ ἤθελεν οὕτω καταστραφῇ πολλὸς θησαυρὸς καλῶς κεκρυμμένος καὶ πολλὰ οἰκογενειακά ἔγγραφα πολυτιμώτατα εἰς ἡμᾶς. Πέποιθα προσέτι ὅτι αὐτὸς ἤθελε κατακαύσει πάσας τὰς πέριξ τοῦ Φρουρίου οἰκίας καὶ ἴσως ἤθελε θανατώσει τὰς γυναῖκας καὶ τὰ τέκνα τῶν ἀνδρείων στρατιωτῶν μου τῶν στρατευσάντων πρὸς ἀποδίωξιν τοῦ ἐχθροῦ. Εἶναι δὲ πιθανώτατον ὅτι ἐγὼ φεύγων ἤθελον συλληφθῇ καὶ τότε ἂν

δὲν ἐθανατωνόμην παρ' ἐμοῦ, ἤθελον ριφθῇ εἰς βδελυρὰν εἰρκτὴν ὅπου ἤθελον καταστραφῇ ὑπὸ τῆς πείνης καὶ τοῦ σκότους· ἡ δὲ ἰδική σου τύχη ἤθελε κατασταθῇ ἔτι δεινότερα. Πρὸς τούτοις ἀπόντων μὲν τῶν στρατιωτῶν μου, φυλακισμένων δὲ τῶν ὑπηρετῶν μου καὶ καταστάντος τοῦ δεξιῶ μου βραχίονος ἀνιχνίου, ματαίᾳ ἤθελον εἶσθαι πᾶσα ἀντίστασις. Ὅταν δὲ μετὰ τὸ τέλος τοῦ πολέμου ἐπανέλθωσιν οἱ στρατιῶταί μου εἰς τὰς ἐστίας των, τότε ἅς ἀποστείλῃ ὁ Βούρξιος ἕνα ἐκ τούτων πρὸς τὸν

Δούκα ἵνα ἀναγγείλῃ πρὸς αὐτὸν τὴν συμφορὰν μας. Ὁ δὲ Δούξ θὰ μὲ λυτρώσῃ, ἂν ᾖναι δυνατόν, ἀπὸ τοῦς δυνυχας τοῦ ἐχθροῦ μου. Σὺ δέ, τέκνον μου, εἶναι δυνατόν, ὡς ἐλπίζω, ν' ἀναχωρήσῃς ἀπαρτήρητος. Ἡ δὲ σελήνη θ' ἀνατείλῃ μετὰ ἡμίσειαν ὥραν, ὥστε θὰ δυνηθῇς νὰ εὕρῃς τὴν ὁδόν, τὴν ὁποίαν σοὶ περιέγραφα. Τώρα δὲ μὲ τὸ φῶς τοῦ λυκαυγοῦς θὰ ἡμπορέσῃς νὰ φθάσῃς εἰς τὸ δάσος.»

Ἡ τάλαινα Ῥόζα, φοβουμένη τὴν ἔρημον ταύτην ὁδοιορίαν, ἔτρεμεν· ἀλλ' ἦτο συνειθισμένη νὰ ὑπακούσῃ εἰς τοὺς γονεῖς τῆς, καὶ ἐνόησε προσέτι καλῶς ὅτι ἄλλο μέσον σωτηρίας δὲν ὑπῆρχε. Περὶ δὲ τὸν τράχηλον αὐτῆς ἔβαλεν ὁ πατὴρ τῆς χρυσὴν ἄλυσον ἀπὸ τῆς ὁποίας ἐκρέματο παράσημον μεγάλης ἀξίας· διότι ἐπὶ μὲν τοῦ ἐνὸς μέρους τοῦ παρασήμου ἦτο ἐγκυχαρχαγμένος ὁ ὀφθαλμὸς τῆς θείας Προνοίας ἐξ οὗ ἀπεπύμποντο ἀκτῖνες φωτὸς καὶ κάτωθι αἱ ἐξῆς λέξεις, «ἐάν ὁ Θεὸς μεθ' ἡμῶν οὐδεὶς καθ' ἡμῶν»· ἐπὶ δὲ τοῦ ἐτέρου μέρους ἦτο σταυρὸς καὶ ἄνωθεν αὐτοῦ στέφανος δόξης συγκαίμενος ἐκ πολυτίμων λίθων μετὰ τῆς ἐπιγραφῆς, «ἐν τούτῳ νίκα»· «Τὸ παράσημον τοῦτο μοὶ εἶχε δωρηθῆ ὑπὸ τοῦ Δουκός,» εἶπεν ὁ Ἰππότης, «κατ' ἰδιαιτέρας τινὰς περιστάσεις καὶ δύναται ν' ἀποβῇ μετὰ ταῦτα χρησιμώτατον πρὸς σέ ἢ πρὸς ἐμέ. Φόρει αὐτὸ κρυφίως καὶ μὴ τὸ ἀποσπάσῃς ἀπὸ σοῦ ἕως οὗ πάλιν ἀνταμοιωθῇς. Ὅταν δὲ ἦσαι μόνη κύτταξ τοῦτον τὸν ὀφθαλμὸν τῆς θείας Προνοίας, ὅστις θέλει σοὶ ὑπενθυμίξῃς, τέκνον μου, ὅτι ὁ Θεὸς ἐπαγρυπνεῖ ἐφ' ἡμᾶς πάντοτε καὶ πανταχοῦ· καὶ εἴθε ὁ σταυρὸς οὗτος νὰ λέγῃ εἰς τὴν καρδίαν σου, Ἀγάπα τὸν Ἰησοῦν Χριστόν, ὅστις ἀπέθανεν ὑπὲρ τῶν ἁμαρτωλῶν. Ἔσο πιστὴ μέχρι θανάτου καὶ οὕτω θέλεις κληρονομήσει τὸν στέφανον τῆς δόξης.»

Τὴν δὲ περιγραφὴν τοῦ θλιβεροῦ ἀποχωρισμοῦ θέλω ἀποσιωπῆσαι. Ἡμεῖς Ῥόζα ἀνεχώρησε χωρὶς νὰ τὴν ἐνόησῃ οὐδεὶς ἐκ τῶν ἐχθρῶν, ὁ δὲ πατὴρ αὐτῆς ἀπὸ τοῦ παραθύρου θεώρει μετ' ἀνεκφράστου ἀγάπης ταχέως ἀπομακρυνομένην τὴν εὐπειθὴ καὶ φιλόστοργον θυγατέρα του. Πᾶσα δὲ ἀναπνοὴ αὐτοῦ ἐφάνετο ὡς δέσις ἀναισθητομένη εἰς τὸν Θεόν ὑπὲρ τῆς σωτηρίας τῆς. Εἶχε δὲ ἤδη προχωρήσει ἄρκετὰ εἰς τὸ δάσος, ὅτε ὁ Ἰππότης Ἐλβερτ ἀναβίβασθεις ἐπὶ ἐνὸς τῶν ἵππων του καὶ δεσμευθεὶς ἐκρατεῖτο ὑπὸ ἐνὸς τῶν στρατιωτῶν. Πρὸς τὴν πύλιν τοῦ Φρουρίου ἴσταντο πολλαὶ ἀμαζαὶ πλήρεις τῶν ἐπιπλῶν καὶ πραγμάτων, τὰς ὁποίας ἔμελλον νὰ σύρῳσιν οἱ κάλλιστοι τῶν ἵππων αὐτοῦ. Ὁ δὲ Ἰππότης Ἐμβῆς ἐμβλέψας πρὸς τὸ πρόσωπον αὐτοῦ ἐθαύμασεν ἰδὼν ὅχι μόνον γαλήνην, ἀλλὰ καὶ θετικὴν εὐδαιμονίαν· διότι κατ' αὐτὴν ταύτην στιγμὴν ὁ αἰχμάλωτος Ἰππότης νοερώς ἐδοξολογεῖ τὸν Θεόν διὰ τὴν ἀνιχώρησιν τῆς θυγατρὸς του.

Οἱ μὲν ἄνθρωποι τοῦ Ἐμβῆ προσετάχθησαν νὰ ἀναβῶσιν ἐπὶ τῶν ἵππων ἢ ἐπὶ τῶν ἀμαζῶν, ὁ δὲ Προδότης προσεκλήθη ν' ἀπολύσῃ τοὺς πεφυλακισμένους συνοδούς· του καὶ νὰ τοὺς ὁδηγήσῃ εἰς τὴν αὐλὴν τοῦ Φρουρίου. Ἐνταῦθα ὁ Ἰππότης Ἐμβῆς ὁμίλησε

πρὸς αὐτοὺς οὕτω, — «Τὸ Φρούριον τοῦτο εἶναι τὴν ἰδικόν μου! ὁ δὲ πρῶν ἰδιοκτῆτης αὐτοῦ εἶναι αἰχμάλωτός μου, ἀλλὰ δὲν μάχομαι πρὸς τοὺς ὑποδεστέρους· δύνασθε λοιπὸν ν' ἀναχωρήσῃτε παραλαμβάνοντες ὅ,τι καὶ ἂν ἔχητε ἢ, ἂν προτιμᾶτε, δύνασθε νὰ καταταχθῇτε εἰς τὴν ὑπηρεσίαν μου καὶ νὰ ὑπηρετεῖτε φυλάττοντες πᾶν ὅ,τι εἶναι ἐνταῦθα.» Ὁ δὲ γέρων ἐπιστάτης προσελθὼν ἐζήτησεν ἄδειαν νὰ ὁμίλῃσιν ὀλίγον πρὸς τὸν κύριόν του. «Δὲν εἶναι πλέον κύριός σου!» ἀπήντησεν ὁ κακοῦργος Ἰππότης μετὰ βροντώδους φωνῆς, «ἀπεφάσισε ἀμέσως ἂν θέλῃς νὰ μὲ ὑπηρετῇς.» «Δὲν δύναμαι ποτὲ νὰ ὑπηρετήσω πιστῶς τὸν ἐχθρὸν τοῦ κυρίου μου», ἀπήντησεν ὁ γέρων, «θ' ἀναχωρήσω.» Τὸ παράδειγμα αὐτοῦ ἐμιμήθησαν ἀδιστακτικῶς πάντες οἱ ἄλλοι. Ὁ δὲ Ἰππότης Ἐλβερτ ἐπεθύμει νὰ ἐκφράσῃ τὴν εὐχαρίστησίν του διὰ τὴν πίστιν αὐτῶν· ἀλλ' ἀποφασίσας ν' ἀποφύγῃ τὴν παρόργησιν τοῦ ἐχθροῦ του, περιωρίσθη μόνον εἰς τὸ νὰ μειδιάσῃ πρὸς αὐτοὺς εὐμενῶς χωρὶς νὰ παρατηρηθῇ ὑπὸ τοῦ Ἰπποῦ Εὐμβῆ. Στραφεὶς οὗτος ἦδη πρὸς τὸ μέρος, ὅπου ἴστατο ὁ Προδότης εἶπε πρὸς αὐτὸν τοὺς ἐξῆς λόγους· «ὦ ἄνθρωπε ἀξιοκαταφρόνητε, ὅστις, ἕνεκα χρημάτων ἀπεφάσισας νὰ προδώσῃς τὸν γενναῖον κύριόν σου, λάβε τὴν ἀμοιβὴν σου (ρίπτων κατὰ τῆς κεφαλῆς του ἐν βαλάντιον) καὶ ἂν εἰς τὸ μέλλον σε ἴδω ποτὲ ἐντὸς εἴκοσι μιλίων ἀφ' ἐκατέρων τῶν Φρουρίων μου, θέλεις διὰ τῆς πείνης ἀπολεσθῇ ἐν τῇ βαθυτάτῃ καὶ σκοτεινοτάτῃ εἰρκτῇ.»

Κατὰ δὲ τὴν μικρὰν ὁδοιορίαν ἀπὸ τοῦ Φρουρίου, ὅπου ὁ Ἰππότης Ἐλβερτ ἠγαπάτο καὶ ἐτιμᾶτο μέχρι τοῦ Φρουρίου, ὅπου ἔμελλε νὰ φυλακισθῇ, ποιοὶ ἦσαν οἱ διαλογισμοὶ καὶ τὰ αἰσθήματα αὐτοῦ; Διετέλει εὐλογῶν τὸν Θεόν διὰ τὴν ἀναχώρησιν τῆς Ῥόζας, ἢ προσευχόμενος ὑπὲρ τῆς σωτηρίας αὐτῆς εὐελπιστῶν ὅτι καλὸν ἔθελε προκύβῃ καὶ πρὸς αὐτὸν καὶ πρὸς τὴν θυγατέρα του ἐκ τῆς ἀλγείνης ταύτης μεταβολῆς τῆς καταστάσεως αὐτῶν.

ΠΑΙΔΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ

ΤΟ ΒΙΒΛΙΟΝ ΤΗΣ ΦΥΣΕΩΣ

ΖΩΑ

ΚΕΦ. ΙΒ'. — ΠΩΣ Ο ΟΦΘΑΛΜΟΣ ΦΥΛΑΣΣΕΤΑΙ.

Ὁ ὀφθαλμὸς, ὡς γινώσκεται, εἶναι τρυφερώτατον ὄργανον, φυλάσσεται ὅθεν ἀσφαλῶς, ἐπομένως σπανιώτατα βλάπτεται. Σημειώσατε ὅτι ἔχει ἀκριβῶς τὴν θέσιν εἰς τὴν θὰ ἐξετίθετο εἰς πλείονας προσβολὰς ἐάν οὕτω δὲν ἐφυλάσσετο. Εἶναι ἀκριβῶς εἰς τὸ πρόσθιον τῆς κεφαλῆς μέρος. Πρέπει ἐκεῖ νὰ ὑπάρχῃ ὅπως ὁ νοῦς μεταχειρίζεται τοῦτον ἵνα βλέπῃ, εἶναι δὲ κατὰ τὸ πλεῖστον τοῦ χρόνου ἀνοικτός.

Τὰ περὶ τὸν ὀφθαλμὸν μέρη συχνὰ βλάπτονται, ἀλλὰ ὁ ὀφθαλμὸς αὐτὸς ἐν γένει διαφεύγει. Πολλὰκις βλέπομεν τὰ βλέφαρα καὶ τὴν παρειὰν κυανομέ-